

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Igora Burgera a JUDr. Martina Piovartsyho na verejnom zasadnutí v Bratislave 1. júna 2011 v trestnej veci obvineného **R. C. a spol. pre zločin krádeže spolupáchateľstvom** podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 1T 155/09, o dovolaní, ktoré podal obvinený R. C., zastúpený obhajcom JUDr. D. D., advokátom v Bratislave, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 16. decembra 2009, sp. zn. 7To 62/2009, takto

r o z h o d o l :

Z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. podľa § 386 ods. 1 Tr. por. **sa vyslovuje**, že uznesením Krajského súdu v Nitre zo 16. decembra 2009, sp. zn. 7To 62/2009,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie krajského súdu **sa z r u š u j e**.

Z r u š u j e sa aj rozsudok Okresného súdu Nové Zámky z 1. októbra 2009, sp. zn. 1T 155/09.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Nové Zámky **sa p r i k a z u j e** , aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol**.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvinený R. C. **sa n e b e r i e do väzby**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky z 1. októbra 2009, sp. zn. 1T 155/09, obvinený R. C. (spolu s obvineným T. P.) bol uznaný za vinného zo zločinu krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

po predchádzajúcej dohode 9. mája 2009 poškodili v N. oplotenie staveniska na pozemku na M. ulici, tam vnikli, na dverách skladovacieho kontajnera prinesenými pákovými kliešťami prestrihli reťaz s visiacim zámkom a odtiaľ odcudzili vibračnú nohu v hodnote 1 842 € (55 492 Sk), čím spôsobili poškodenej spoločnosti s ručením obmedzeným (s.r.o.) P. škodu v uvedenej výške.

Okresný súd podľa § 212 ods. 4 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. l/ a § 37 písm. m/ Tr. zák., obvinenému R. C. uložil trest odňatia slobody na tri roky, na výkon ktorého tohto podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia; podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodená s.r.o. P. s jej nárokom na náhradu škody bola odkázaná na občianskosúdne konanie.

Okresný súd uložil tiež trest obvinenému T. P..

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací na základe odvolania obvineného R. C. rozhodol tak, že uznesením zo 16. decembra 2009, sp. zn. 7 To 62/2009, podľa § 319 Tr. por. toto odvolanie zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu obvinený R. C. prostredníctvom obhajcu podal dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/, písm. i/ Tr. por., ktorým sa domáhal, aby bolo vyslovené porušenie zákona v neprospech tohto obvineného, aby bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený a Okresnému súdu Nové Zámky bolo prikázané vec znovu prerokovať a rozhodnúť.

Obvinený v dôvodoch dovolania uviedol, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu najmä tým, že v odvolacom konaní sa vykonalo verejné zasadnutie v neprítomnosti dovolateľa, pričom bol nesprávne posúdený zistený skutkový stav. Obvinený namietal, že krajský súd rozhodol o jeho odvolaní na verejnom zasadnutí 16. decembra 2009 v jeho neprítomnosti napriek tomu, že bol od 10. decembra 2009 práceneschopný, o čom odvolací súd upovedomil. Dovolateľ poukázal tiež na to, že prokuratúra v odvolacom konaní vyslovila názor o potrebe právneho kvalifikovania zisteného skutku podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., pričom navrhovala odvolaniu obvineného vyhovieť. Tento vyslovil názor, že ak sú zákonné znaky v skutkovej podstate trestného činu v Trestnom zákone vyjadrené konkrétne, ale aj všeobecne, je potrebné tento skutok posudzovať podľa konkrétnej úpravy a nie podľa všeobecnej. Podľa názoru dovolateľa zistený skutok bolo potrebné právne posúdiť podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a nie podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák., lebo konkrétna úprava má vždy prednosť pred všeobecnou.

Prokurátor vo svojom stanovisku k dovolaniu vyslovil názor, že nedošlo k porušeniu zákona, a preto navrhol tento mimoriadny opravný prostriedok podaný obvineným R. C. odmietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v lehote a predpísaným spôsobom (§ 369 ods. 2 písm. b/, § 370 Tr. por.), pričom boli splnené aj ďalšie podmienky dovolania podľa § 372 až § 374 Tr. por. Dovolací súd preto v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ a písm. i/ Tr. por., ako aj podľa § 374 Tr. por., ktoré sú uvedené v dovolaní; zistil pritom, že je reálny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd v prvom rade konštatoval, že nezistil dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, resp. písm. d/ Tr. por. Okolnosti uvádzané v dovolaní a týkajúce sa tam naznačených okolností nie je možné považovať za právne relevantné, lebo zásadným spôsobom nebolo porušené právo na obhajobu a na vykonanie verejného zasadnutia odvolacieho súdu v neprítomnosti obvineného boli splnené zákonné podmienky.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v konaní o dovolaní správnosť a úplnosť zisteného skutku sa neskúma a nemení. Pokiaľ však zistený skutok bol nesprávne právne posúdený podľa príslušných ustanovení hmotnej trestnoprávnej normy, je povinnosťou odvolacieho súdu sa aspoň v zásadných otázkach zaoberať zistenými skutkovými okolnosťami, najmä pokiaľ majú zásadný vplyv na právne posúdenie skutku.

Delikt podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. spácha páchatel', ktorý si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak škodu malú. Delikt podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. spácha ten, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a tento čin spácha vlámaním.

Označené situácie jasne stanovujú, že zákon upravil dve samostatné základné skutkové podstaty trestného činu. Obidve skutkové podstaty majú samostatne vyjadrené objektívne i subjektívne znaky základnej skutkovej podstaty a z pohľadu všeobecnej časti Trestného zákona, pokiaľ ide o základy trestnej zodpovednosti, obidve predstavujú rovnako závažné trestné činy (prečiny).

Podmienkou posúdenia skutku podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. je, že páchatel' si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, pričom zároveň musí byť týmto konaním spôsobená malá škoda. Podľa § 125 ods. 1 Tr. zák. malá škoda musí prevyšovať sumu 8 000 Sk, teda 265,55 € a môže dosiahnuť maximálnu výšku 100-násobok takej sumy, teda 800 000 Sk - 26 555 €, čo je hranicou pre posúdenie škody ako značnej, v dôsledku čoho prichádza k použitiu prísnejšej právnej kvalifikácie.

Podmienkou posúdenia skutku podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. (okrem ďalších zákonom stanovených okolností) je skutočnosť, že páchatel' si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní vlámaním, pričom výška spôsobenej škody nie je znakom skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

Ako už bolo konštatované, ide o dva samostatné delikty, pri ktorých jednočinný súbeh je vylúčený, lebo obidva sú v pomere špeciality.

V rozhodovanej veci inkriminovaný skutok bol spáchaný formou vlámania, a preto bez ohľadu na výšku spôsobenej škody bolo legálne toto konanie obvineného posúdiť právne ako trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Prísnejšie posúdenie inkriminovaného skutku podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty prichádza do úvahy až v prípade, ak by týmto trestným činom spáchaným vlámaním bola spôsobená škoda v rozsahu predpokladanom v ustanovení § 212 ods. 3 písm. a/, resp. § 212 ods. 4 písm. a/ alebo § 212 ods. 5 písm. a/ Tr. zák.; do úvahy prichádza tiež taký postup v prípade naplnenia iného kvalifikačného znaku uvedeného vyššie.

Znakom skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. je spáchanie väčšej škody. Podľa § 125 ods. 1 Tr. zák. väčšou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej 10-násobok základnej zákonom stanovenej sumy, teda reálne 80 000 Sk - 2 655,50 €. Pokiaľ však trestný čin krádeže bol spáchaný vlámaním (§ 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.), škoda ako znak skutkovej podstaty sa posudzuje v rozsahu do 80 000 Sk - 2 655,50 €); až keď trestným činom krádeže spáchané vlámaním je spôsobená škoda väčšia (minimálne 80 000 Sk - 2 655,50 €) do úvahy prichádza právne posúdenie skutku ako trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák.

Podľa zistenia súdov prvého a druhého stupňa konaním obvineného bola spôsobená škoda 55 492 Sk - 1 842 €, a preto jeho konanie malo byť právne kvalifikované ako trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.

Posúdenie predmetného skutku ako trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák., keď vlámanie bolo pričítané obvinenému ako závažnejší spôsob konania, je v rozpore s ustanovením § 38 ods. 1 Tr. zák. (na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu či priťažujúcu okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby). V tomto smere je relevantný právny názor, že ustanovenie § 212 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. je vradený do právnej normy vcelku neorganicky. Tohto trestného činu sa dopustí páchatel', ak spácha čin uvedený v § 212 ods. 1 alebo ods. 2 (aj písm. a/) Tr. zák. a spôsobí ním značnú škodu, resp. spáchaníu príde

závažnejším spôsobom konania. V zmysle § 122 ods. 4 Tr. zák. závažnejším spôsobom konania je aj vlámanie. Skutková podstata trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. je preto v podstate nepoužiteľná, lebo páchatel' spácha trestný čin vlámaním a pre použitie vyššej trestnej sadzby sa mu pripočíta znovu vlámanie, čo nie je možné aplikovať; v tomto smere sa javí rozpornosť platnej právnej normy.

Na druhej strane však nie je možné akceptovať ani návrh obvineného, ktorý žiadal predmetné konanie posúdiť podľa ustanovenia § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., teda ako súbehu, kde prichádza do úvahy uloženie úhrnného trestu; ako už bolo uvedené, nie je v rozhodovanej veci možný jednočinný súbeh, keďže obidve predmetné skutkové podstaty sú navzájom v pomere špeciality.

Najvyšší súd na tomto základe konštatujúc, že sú splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák.; v dôsledku toho zrušil podľa § 386 ods. 2 Tr. por. predmetné uznesenie krajského súdu, ako aj jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu a nadväzujúce rozhodnutia. Najvyšší súd potom podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Nové Zámky prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V ďalšom konaní bude potrebné v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho zaoberať sa právnym kvalifikovaním konania obvineného R. C. podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

Najvyšší súd na margo konštatuje, že vzhľadom na predpisy týkajúce sa konania o dovolaní nebol možný zásah v prospech T. P., ktorý bol odsúdený ako spolupáchatel' obvineného R. C..

Najvyšší súd zrušiac rozhodnutia súdov, na základe ktorých obvinený R. C. v súčasnosti vykonáva uložený trest odňatia slobody, rozhodoval v zmysle § 380 ods. 2 Tr. por. o potrebe ďalšieho obmedzenia jeho osobnej slobody; dospel však k záveru, že v súčasnosti u tohto obvineného nie sú dané dôvody väzby, a preto tomuto vo forme väzby osobnú slobodu neobmedzil, ale prikázal, aby bol prepustený z výkonu väzby odňatia slobody.

Najvyšší súd napokon poznamenáva, že obvinený R. C. by mal vykonávať aj ďalší trest (tresty) odňatia slobody, ktorých výkon mu bol pôvodne podmiennečne odložený, avšak vzhľadom na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky z 1. októbra 2009, sp. zn. 1 T 155/09, v spojený s uznesením Krajského súdu v Nitre zo 16. decembra 2009, sp. zn. 7To 62/2009, čo bolo teraz predmetom konania o dovolaní, došlo k vysloveniu, že obvinený sa v stanovenej skúšobnej dobe neosvedčil, a preto má vykonať pôvodne uložené tresty odňatia slobody. Toto rozhodnutie o neosvedčení sa obvineného v skúšobnej dobe však taktiež bolo zrušené výrokom tohto rozsudku Najvyššieho súdu o zrušení nadväzujúcich rozhodnutí; rozhodnutie o neosvedčení sa obvineného v skúšobnej dobe totiž jednoznačne obsahovo nadväzuje na teraz zrušené rozhodnutia a vzhľadom na túto zmenu stratilo svoj podklad.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 1. júna 2011

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová